

- Ispod svake matrice napisati broj koji predstavlja njen rang.

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 4 \\ 2 & 3 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 0 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 3 \\ 3 & 3 \end{bmatrix}$$

- Neka je $\mathcal{M}$ skup svih kvadratnih matrica čiji svi elementi su iz skupa realnih brojeva $\mathbb{R}$. Tada je:

1) $\det : \mathcal{M} \rightarrow \mathbb{R}$ 2) $\det : \mathcal{M} \xrightarrow{1-1} \mathbb{R}$ 3) $\det : \mathcal{M} \xrightarrow{na} \mathbb{R}$ 4) $\det : \mathcal{M} \xrightarrow{\frac{1-1}{na}} \mathbb{R}$ 5) $\det$ je linearna

- Neka je $\mathcal{M}$ skup svih matrica čiji svi elementi su iz skupa realnih brojeva $\mathbb{R}$. Tada je: 1) $\text{rang} : \mathcal{M} \rightarrow \mathbb{R}$

2) $\text{rang} : \mathcal{M} \rightarrow \mathbb{N}$ 3) $\text{rang} : \mathcal{M} \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$ 4) $\text{rang} : \mathcal{M} \xrightarrow{1-1} \mathbb{N} \cup \{0\}$ 5) $\text{rang} : \mathcal{M} \xrightarrow{na} \mathbb{N} \cup \{0\}$

- Ako je matrica A' dobijena od matrice $A = [a_{ij}]_{nn}$, $a_{ij} \in \mathbb{R}$ elementarnim transformacijama, tada je:

1) $|\det(A)| = \lambda |\det(A')|$ za neko $\lambda \in \mathbb{R}$ 2) $\text{rang}(A) = \text{rang}(A')$ 3) $A \cdot A' = I$ 4) $\det A = 0 \Leftrightarrow \det A' = 0$

- Koje od tvrđenja je tačno za bilo koje kvadratne matrice A, B, C reda 3 i svaki skalar λ :

1) $A(BC) = (AB)C$ 2) $(B+C)A = BA + CA$ 3) $(AB)^2 = A^2B^2$ 4) $A - B = B - A$ 5) $\det(\lambda A) = \lambda^3 \det(A)$

6) $\det(AB) = \det(B)\det(A)$ 7) $\text{rang}(AB) = \text{rang}(A)\text{rang}(B)$ 8) $\det(A \cdot B) = \det(A) + \det(B)$

- Vektori $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j} + a_3\vec{k}$ i $\vec{b} = b_1\vec{i} + b_2\vec{j} + b_3\vec{k}$ su kolinearni ako i samo ako: 1) $\vec{a} \times \vec{b} = 0$ 2) $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$

3) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} = 1$ 4) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} \leq 2$ 5) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{bmatrix} \leq 1$ 6) $\vec{a}$ i $\vec{b}$ su zavisni

7) $(\exists \lambda \in \mathbb{R}) \vec{a} = \lambda \vec{b}$ 8) $\vec{a} \parallel \vec{b}$ 9) $(\exists \lambda \in \mathbb{R}) (\vec{a} = \lambda \vec{b} \vee \lambda \vec{a} = \vec{b})$ 10) $\alpha \vec{a} + \beta \vec{b} = 0 \wedge \alpha^2 + \beta^2 \neq 0$

- Neka je skup $\mathcal{A} = \{(i, j) | i \in \{1, 2, \dots, m\} \wedge j \in \{1, 2, \dots, n\}\}$. Tada za matricu M_{mn} nad poljem $\mathbb{R}$ važi:

1) $M_{mn} : \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$ 2) $M_{mn} : \mathcal{A} \xrightarrow{1-1} \mathbb{R}$ 3) $M_{mn} : \mathcal{A} \xrightarrow{na} \mathbb{R}$ 4) $M_{mn} : \mathcal{A} \xrightarrow{\frac{1-1}{na}} \mathbb{R}$ 5) M_{mn} je linearna

- Vektori $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j} + a_3\vec{k}$, $\vec{b} = b_1\vec{i} + b_2\vec{j} + b_3\vec{k}$ i $\vec{c} = c_1\vec{i} + c_2\vec{j} + c_3\vec{k}$ su komplanarni ako i samo ako:

1) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} = 2$ 2) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} \leq 2$ 3) $\text{rang} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{bmatrix} \leq 3$ 4) $\begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = 0$

5) $\vec{a}(\vec{b} \times \vec{c}) = 0$ 6) $(\exists \alpha, \beta \in \mathbb{R}) \vec{a} = \alpha \vec{b} + \beta \vec{c}$ 7) $\alpha \vec{a} + \beta \vec{b} + \gamma \vec{c} = 0 \wedge \alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 \neq 0$ 8) $(\vec{a}, \vec{b}, \vec{c})$ je zavisna.

- Neka su matrice $A = [a_{ij}]_{nn}$ i $B = [b_{ij}]_{nn}$ nad poljem $\mathbb{R}$. Tada postoji $\lambda \in \mathbb{R}$ takav da je:

1) $\text{rang}(A) = \text{rang}(B) \Rightarrow |\det(A)| = \lambda |\det(B)|$ 2) $\text{rang}(A) = \text{rang}(B) \Rightarrow \det(A) = \lambda \det(B)$

3) $|\det(A)| = \lambda |\det(B)| \Rightarrow \text{rang}(A) = \text{rang}(B)$ 4) $\det(A) = \lambda \det(B) \Rightarrow \text{rang}(A) = \text{rang}(B)$

- Ako je A kvadratna matrica reda 3, tada je: 1) $\text{rang } A = 3 \Leftrightarrow \det A \neq 0$ 2) $\det A = 0 \Rightarrow \text{rang } A = 0$

3) $\det A = 0 \Leftrightarrow \text{rang } A \leq 2$ 4) $\det A = 0 \Rightarrow \text{rang } A = 3$ 5) $\text{rang } A = 3 \Rightarrow \det A \neq 0$ 6) $\text{rang } A = 3 \Leftrightarrow \exists A^{-1}$

- Neka su $a = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{bmatrix}$, $n = \begin{bmatrix} n_1 \\ n_2 \\ n_3 \end{bmatrix}$, $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$ matrice kolone nad poljem $\mathbb{R}$. Tada je:

1) $(n^\top x)a = (an^\top)x$ 2) $(n^\top a)x = (xn^\top)a$ 3) $n^\top a = a^\top n$ 4) $na = an$ 5) $(n^\top x)a = n^\top(xa)$ 6) $a^\top n = 0 \Rightarrow a \perp n$

(Napomena: $(\forall \lambda \in \mathbb{R}) [\lambda] \cdot A \stackrel{\text{def}}{=} \lambda \cdot A = \lambda A$, za svaku matricu A).

- Za proizvoljne kvadratne regularne matrice A, B, C reda $n > 1$ važi:

1) $A(BC) = (AB)C$ 2) $AB = BA$ 3) $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$ 4) $\det(AB) = \det(A) + \det(B)$,

5) $A^2(B^2C^3) = (A^2B^2)C^3$ 6) $(A^2B^2)^{-1} = B^{-2}A^{-2}$ 7) $\det(A^3B) = (\det(A))^3 \cdot \det(B)$

- Ako je kvadratna matrica B dobijena od matrice A elementarnim transformacijama, tada je: 1) $\exists A^{-1} \Leftrightarrow \exists B^{-1}$

2) $\det(A) = \det(B)$ 3) $\det(A) \neq 0 \wedge \det(B) \neq 0$ 4) $\text{rang}(A) = \text{rang}(B)$ 5) $A \cdot B = I$ 6) $A = \alpha B$ za neki skalar α

- Koje od tvrđenja je tačno ako je A kvadratna matrica reda n :   1) $\text{Rang}(A) = 0 \Rightarrow \det(A) = 0$

2) $\det(A) = 0 \Leftrightarrow \text{Rang}(A) \leq n-1$ 3) $\text{Rang}(A) = n \Rightarrow \det(A) \neq 0$ 4) $\text{Rang}(A) = n \Rightarrow \det(A) = 0$.

- Za proizvoljne **komutativne** regularne matrice A, B, C reda n važi (sa $\mathbb{O}$ je označena nula-matrica reda n):

1) $A + \mathbb{O} = \mathbb{O}$ 2) $A \cdot \mathbb{O} = \mathbb{O}$ 3) $A + (B + C) = (A + B) + C$ 4) $(AB)^{-1} = A^{-1}B^{-1}$ 5) $A + \mathbb{O} = A$ 6) $\text{rang}(AB) = \text{rang}(A)\text{rang}(B)$

7) $\text{rang}(A + B) = \text{rang}(A) + \text{rang}(B)$ 8) $AB = \mathbb{O} \Rightarrow (A = \mathbb{O} \vee B = \mathbb{O})$ 9) $AA^{-1} = A^{-1}A$ 10) $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$

- Neka su $\mathbf{a}_1 = (a_{11}, \dots, a_{n1})$, $\mathbf{a}_2 = (a_{12}, \dots, a_{n2})$, ..., $\mathbf{a}_n = (a_{1n}, \dots, a_{nn})$ vektori kolne matrice

$A = A_{nn} = [a_{i,j}]_{nn}$ i neka je $V = \text{Lin}(\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n) = \{\alpha_1 \mathbf{a}_1 + \alpha_2 \mathbf{a}_2 + \dots + \alpha_n \mathbf{a}_n | \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R}\}$. Tada:

1) $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \text{rang } A < n$ 2) $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \text{rang } A \leq n$ 3) $(\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n)$ je zavisna $\Leftrightarrow \det A = 0$

4) $\dim V \neq 0 \Leftrightarrow \text{rang } A \geq 1$ 5) $\det A \neq 0 \Leftrightarrow \dim V < n$ 6) $(\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n)$ je zavisna $\Leftrightarrow \text{rang } A < n$

- Odrediti rang r matrice A u sledeća 4 slučaja.

$$A = \begin{bmatrix} p & r & r & q \\ r & p & q & r \\ r & q & p & r \\ q & r & r & p \end{bmatrix}$$

a) $(p, q, r) = (0, 0, 0)$; **b)** $(p, q, r) = (1, 1, -1)$;
c) $(p, q, r) = (1, -1, 0)$; **d)** $(p, q, r) = (1, -3, 1)$;

a) $r =$ **b)** $r =$ **c)** $r =$ **d)** $r =$

- Neka je $A \sim B \Leftrightarrow$ kvadratne matrice A i B reda n su ekvivalentne. Zaokruži tačno.

- 1)** $A \sim B \Rightarrow (\det A = 0 \Leftrightarrow \det B = 0)$ **2)** $A \sim B \Leftrightarrow |\det A| = |\det B|$
3) $A \sim B \Rightarrow \det(A) = \det B$ **4)** $\det A = \det B \neq 0 \Rightarrow A \sim B$ **5)** $(\det A \neq 0 \wedge \det B \neq 0) \Rightarrow A \sim B$ **6)** Ako je $\lambda \neq 0$, tada važi da $\det A = \lambda \det B \Rightarrow A \sim B$ **7)** $A \sim B \Rightarrow (\det A \neq 0 \Leftrightarrow \det B \neq 0)$

- Zaokruži tačan odgovor. Za proizvoljne kvadratne matrice A, B, C reda n važi:

- 1)** $A(BC) = (AB)C$ **2)** $\det \lambda A = \lambda \det A$ **3)** $AB = BA$ **4)** $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$
5) $\det(AB) = \det A + \det B$ **6)** $\det(A + B) = \det A + \det B$ **7)** $\det(AB) = \det A \det B$

- Neka $A \sim B$ znači da su matrice A i B ekvivalentne. Tada zaokruži tačan odgovor:

- 1)** $A \sim B \Rightarrow (\text{rang } A = 0 \Leftrightarrow \text{rang } B = 0)$ **2)** $A \sim B \Rightarrow \det(A) = \det(B)$ **3)** $A \sim B \Rightarrow |\det(A)| = |\det(B)|$
4) $A \sim B \Leftrightarrow |\det(A)| = |\det(B)|$ **5)** $A \sim B \Rightarrow (\text{rang } A = 0 \Leftrightarrow \text{rang } B = 0)$ **6)** $\det(A) = \det(B) \Rightarrow A \sim B$

- Za koje vrednosti parametara $a, b, c \in \mathbb{R}$ su navedene funkcije linearne transformacije, i za one koje jesu, naći odgovarajuću matricu i diskutovati njen rang:

$$f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2, \quad f(x, y, z) = (a^2x + b^3y - cx^2, 3y^a - 4b^y) \quad \underline{\hspace{10cm}}$$

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, \quad f(x, y) = (x\sqrt{2}, a\sqrt{2}) \quad \underline{\hspace{10cm}}$$

$$f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x, y) = x + 1 \quad \underline{\hspace{10cm}}$$

- Ako je $f(0) = 0$, tada funkcija f : **1)** sigurno jeste linearna transformacija   **2)** sigurno nije linearna transformacija   **3)** može a ne mora biti linearna transformacija

- Zaokružiti funkcije koje su linearne transformacije:

- 1)** $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, \quad f(x, y) = (x + y, \sin(x + y))$ **2)** $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3, \quad f(x, y) = (0, 0, 0)$
3) $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, \quad f(x, y, z) = (x + y, z, 2z)$ **4)** $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x, y) = x^2 + y^2$

- U vektorskom prostoru $(\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$ navesti sve vektorske podprostore:

- Koji od sledećih podskupova $U \subseteq \mathbb{R}^n = \{x = (x_1, \dots, x_n) | x_1, \dots, x_n \in \mathbb{R}\}$ je podprostor:
a) $U = \{x \in \mathbb{R}^n | x_1 = 2x_2 = \dots = nx_n\}$ **b)** $U = \{x \in \mathbb{R}^n | x_1^2 = x_2^2\}$ **c)** $U = \{x \in \mathbb{R}^n | x_1 = 0\}$

- Linearna transformacija $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, f(x, y) = (x - y, 2x + ay)$ je izomorfizam akko $a \in \underline{\hspace{1cm}}$

- Za svaku linearnu transformaciju $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ i svako $x, y, \lambda, v \in \mathbb{R}$ tačno je: **1)** $x = 0 \Rightarrow f(x) = 0$
2) $f(0) = 0$ **3)** $f(0) = 1$ **4)** $f(xy) = f(x)f(y)$ **5)** $f(xy) = x f(y)$ **6)** $f(x) = ax$ za neko $a \in \mathbb{R}$ **7)** $f(\lambda + v) = f(\lambda) + f(v)$

- Neka je $\vec{x} = x_1\vec{i} + x_2\vec{j} + x_3\vec{k}$ proizvoljni vektor i neka je $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ definisana sa $f(x_1, x_2, x_3) = \vec{m} \cdot \vec{x}$, gde je vektor $\vec{m} = m_1\vec{i} + m_2\vec{j} + m_3\vec{k}$ dati slobodni vektor. Funkcija $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ je:

- 1)** linearna transformacija   **2)** injektivna   **3)** sirjektivna   **4)** bijektivna   **5)** izomorfizam

- Neka je $\vec{x} = x_1\vec{i} + x_2\vec{j} + x_3\vec{k}$ proizvoljni vektor i neka je $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ definisana sa $f(x_1, x_2, x_3) = \vec{m} \cdot \vec{x}$, gde je vektor $\vec{m} = \cos \alpha \vec{i} + \cos \beta \vec{j} + \cos \gamma \vec{k}$ dati slobodni vektor i α, β, γ uglovi je $\vec{m}$ obrazuje redom sa $\vec{i}, \vec{j}, \vec{k}$. Funkcija $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ je:
1) linearna transformacija   **2)** injektivna   **3)** sirjektivna   **4)** bijektivna   **5)** izomorfizam   **6)** $|\vec{m}| = 1$

- Neka je $\varphi : V \rightarrow \mathbb{R}^3$ definisana sa $\varphi(x_1\vec{i} + x_2\vec{j} + x_3\vec{k}) = (x_1, x_2, x_3)$ tj. $\varphi(\vec{x}) = (\vec{x}\vec{i}, \vec{x}\vec{j}, \vec{x}\vec{k})$, gde su $(V, \mathbb{R}, +, \cdot)$ i $(\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$ vektorski prostori slobodnih vektora i uredenih trojki. Da li je funkcija $\varphi : V \rightarrow \mathbb{R}^3$:

- 1)** linearna transformacija   **2)** injektivna   **3)** sirjektivna   **4)** bijektivna   **5)** izomorfizam

- Neka je $\psi : \mathbb{R}^3 \rightarrow V$ definisana sa $\psi(x_1\vec{i} + x_2\vec{j} + x_3\vec{k}) = x_1\vec{i} + x_2\vec{j} + x_3\vec{k}$ tj. $\psi(\vec{x}\vec{i}, \vec{x}\vec{j}, \vec{x}\vec{k}) = \vec{x}$, gde su $(\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$ i $(V, \mathbb{R}, +, \cdot)$ vektorski prostori uredenih trojki i slobodnih vektora. Da li je funkcija $\psi : \mathbb{R}^3 \rightarrow V$:

- 1)** linearna transformacija   **2)** injektivna   **3)** sirjektivna   **4)** bijektivna   **5)** izomorfizam

- Koji od vektora su karakteristični vektori za matricu $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & -4 \end{bmatrix}$?   **1)** $\begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$ **2)** $\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$ **3)** $\begin{bmatrix} 2 \\ 2 \end{bmatrix}$